

گزارشگری مالی

در عرصه جهانی

دهمین همایش سالانه بین‌المللی اکس بی آر ال (XBRL) با عنوان «گزارشگری مالی در عرصه جهانی»، از ۱۵ تا ۱۹ نوامبر ۲۰۰۴ و با میزبانی مشترک هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری و کنسرسیوم جهانی اکس بی آر ال در بروکسل برپا خواهد شد. این همایش فرصتی است جهت تبادل افکار با بالاترین رده‌های حرفه‌ای دست‌اندرکار توسعه و کاربرد زبان اکس بی آر ال در سراسر جهان. این همایش به تبیین اثر مثبت زبان اکس بی آر ال در تأمین شفافیت مالی از طریق گردآوری، تحلیل و تبادل رایانه‌ای داده‌ها و اطلاعات در عرصه شبکه جهانی اطلاع‌رسانی اختصاص یافته است.

ایده اولیه‌ای که منجر به تدوین «زبان قابل گسترش گزارشگری مالی» (XBRL) شد بسیار ساده بود. برخلاف صفحات استاندارد اینترنتی یا متون چاپی که در آن اطلاعات مالی به شکل متن یکپارچه ارائه می‌شود، در این زبان به هر داده یک برچسب شناسایی قابل ردیابی به وسیله رایانه داده می‌شود. برای مثال سود ویژه شرکت در این زبان برچسب خاص خود را دارد. با استفاده از برچسبهای اکس بی آر ال پردازش خودکار اطلاعات تجاری توسط نرم‌افزار رایانه میسر شده و از فرایند پرهزینه و پرمشقت ثبت دستی و مقایسه مجدد این اقلام اجتناب می‌گردد.

رایانه، داده‌ها و اطلاعات نوشته شده به این زبان را هشیارانه شناسایی می‌کند. به عبارتی رایانه می‌تواند اطلاعات یک متن اکس بی آر ال را بخواند، برگزیند، تحلیل کند، ذخیره نماید و آن را با سایر رایانه‌ها مبادله کند و به طور خودکار و به شکلهای گوناگون به کاربران ارائه نماید. این زبان سرعت پردازش داده‌های مالی را به طور چشمگیری افزایش داده و امکان اشتباه را با میسر ساختن

کنترل خودکار اطلاعات کاهش می‌دهد.

شرکتها می‌توانند با استفاده از اکس بی آر ال در هزینه‌ها صرفه جویی کرده و با کارایی بیشتری به جمع‌آوری و گزارشگری اطلاعات مالی بپردازند.

اگر داده‌های مالی به زبان اکس بی آر ال تدوین شده باشد استفاده‌کنندگان این داده‌ها شامل سرمایه‌گذاران، تحلیلگران نهادهای مالی و مراجع قانونی با سرعت و کارایی بسیار بیشتری می‌توانند داده‌های مورد نظر خود را بیابند، در اختیار بگیرند و در نهایت به مقایسه و تحلیل آن بپردازند.

زبان اکس بی آر ال می‌تواند داده‌های مالی را براساس زبانهای مختلف و استانداردهای گوناگون حسابداری پردازش کرده و خود را به سادگی با نیازها و کاربردهای گوناگون منطبق نماید. داده‌های مالی را می‌توان با استفاده از ابزار شکلبندی یا نرم‌افزار مناسب به زبان اکس بی آر ال برگرداند. کاربرد عملی این زبان در زمینه‌های تخصصی در چندین کشور آغاز شده و زمینه‌سازی کاربرد آینده آن در سایر کشورها نیز در جریان است.

تاریخ تحولات این زبان و چگونگی کاربرد آن توسط استفاده‌کنندگان اطلاعات مالی تجاری به شرح زیر است:

آوریل سال ۱۹۹۸ میلادی - پیدایش ایده اکس بی آر ال : چارلز هافمن (Charles Hoffman) حسابدار رسمی موسسه نایت ویل اند گریگوری (Knightvale and Gregory) در شهر تاکوما ایالت واشنگتن، امکان کاربرد زبان اکس ام ال (XML) را برای گزارشگری الکترونیکی اطلاعات مالی بررسی کرد. او توانست الگوی اولیه صورتهای مالی و برنامه‌های حسابرسی را به زبان اکس ام ال تهیه

کند.

بیل گیتز (Bill Gates) ضمن اعلام راهبرد جدید شرکت مایکروسافت در کاربرد اکس ام ال در محصولات آینده مایکروسافت، این زبان را انقلاب بعدی اینترنتی نامید.

اکتبر سال ۲۰۰۰ میلادی - توصیه رئیس کمیسیون بورس اوراق بهادار درباره توسعه هرچه بیشتر اکس بی آر ال: آرتور لویت (Arthur Levitt) رئیس وقت کمیسیون بورس اوراق بهادار آمریکا (SEC) در شورای پاییزی انجمن حسابداران رسمی آمریکا در شهر لاس وگاس رسماً اکس بی آر ال را تایید و توسعه کاربرد آن را توصیه کرد.

ژوئیه سال ۱۹۹۸ میلادی - آگاهی انجمن حسابداران رسمی آمریکا: هافمن، کارگروه «فناوری برتر» انجمن مزبور را در جریان امکانات بالقوه زبان اکس ام ال در زمینه گزارشگری مالی قرار داد. ژانویه سال ۱۹۹۹ میلادی - ارائه الگوی اولیه اکس بی آر ال به انجمن حسابداران رسمی آمریکا: انجمن مزبور اهمیت زبان اکس بی آر ال را برای حرفه حسابداری رسماً تایید کرد. ژوئیه سال ۱۹۹۹ میلادی - اعطای بودجه: هیئت مدیره انجمن حسابداران رسمی آمریکا با اعطای بودجه جهت پیشبرد پروژه اکس بی آر ال موافقت کرد.

اوت سال ۱۹۹۹ میلادی - تشکیل کمیته راهبری: دوازده شرکت به همراه انجمن حسابداران رسمی آمریکا با تشکیل کمیته راهبری اکس بی آر ال بر سرعت تلاشهای مشترک در این زمینه افزودند. اعضای اولیه کمیته مزبور عبارت بودند از:

انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA)، موسسه آرتور اندرسن (Arthur Andersen)، موسسه دیلویت اند توش (Deloitte & Touche)، شرکت ای کانتنت (e-Content)، موسسه ارنست اندیانگ (Ernst & Young)، شرکت فری ادگار دات کام (Free EDGAR.com)، که نام کنونی آن ادگار آن لاین (Edgaronline) است، شرکت نرم افزاری اف آر اکس (FRX)، موسسه گریت پلینز (Great Plains)، موسسه ک پی ام جی (KPMG)، موسسه مشاوره رایانه ای کوهن (Cohen CC)، شرکت مایکروسافت، موسسه پرایس واترهاوس کوپرز (PwC) و گروه وودبرن (Woodburn Group).

آوریل سال ۲۰۰۰ میلادی - اولین کنفرانس مطبوعاتی درباره اکس بی آر ال: نام جدید این فناوری یعنی اکس بی آر ال رسماً در جریان اولین کنفرانس مطبوعاتی کنسرسیوم اکس بی آر ال اعلام شد. این کنفرانس در دفتر مرکزی موسسه مورگان استنلی دین ویتز (Morgan Stanley Dean Witter) در بخش تجاری شهر نیویورک برگزار شد.

ژوئیه سال ۲۰۰۰ میلادی - انتشار اولین نسخه اکس بی آر ال: اولین نسخه تفصیلی صورتهای مالی به زبان اکس بی آر ال برای شرکتهای تجاری صنعتی در آمریکا منتشر شد. کمیته راهبری اکس بی آر ال تشکیل سازمانی بین المللی جهت توسعه و کاربرد هرچه سریعتر این زبان در عرصه بین المللی را اعلام کرد. اوت سال ۲۰۰۰ میلادی - اکس بی آر ال (XBRL) در اوج شهرت:

زبان اکس بی آر ال می تواند داده های مالی را بر اساس زبانهای مختلف و استانداردهای گوناگون حسابداری پردازش کرده و خود را به سادگی با نیازها و کاربردهای گوناگون منطبق نماید

فوریه سال ۲۰۰۱ میلادی - اولین همایش بین المللی اکس بی آر ال در شهر لندن:

کنسرسیوم اکس بی آر ال اولین همایش بین المللی خود را در این شهر برگزار کرد. شرکت کنندگانی از ده کشور مختلف در این همایش شرکت جستند. کنسرسیوم مزبور اعلام کرد هیئت استانداردهای بین المللی حسابداری (IASB) پیشنهادی طبقه بندی استانداردهای بین المللی حسابداری را به این زبان منتشر ساخته است. انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز (ICAEW) نیز تشکیل کارگروه تدوین نسخه بریتانیایی طبقه بندی فوق الذکر به زبان اکس بی آر ال را اعلام داشت.

موسسه مورگان استنلی (Morgan Stanley) برچسب گذاری صورتهای مالی خود را به زبان اکس بی آر ال و ارسال این صورتهای به همین شکل به کمیسیون بورس اوراق بهادار و انتشار آنها را در سایت اینترنتی خود اعلام کرد.

اعضای کنسرسیوم اکس بی آر ال با پیوستن شرکت تضمین سپرده فدرال آمریکا (FDIC) به ۸۵ عضو رسید.

ژوئن سال ۲۰۰۱ میلادی - اکس بی آر ال به سراغ دفتر کل

**اگر داده‌های مالی به زبان اکس بی آر ال تدوین شده باشد
استفاده‌کنندگان این داده‌ها با سرعت و کارایی بسیار بیشتری می‌توانند
داده‌های مورد نظر خود را بیابند
در اختیار بگیرند و در نهایت به مقایسه و تحلیل آن بپردازند**

اعلام کرد از سال ۲۰۰۳ میلادی اظهارنامه‌های مالیاتی رایانه‌ای
پرسیده به زبان اکس بی آر ال را خواهد پذیرفت.

• شرکت تضمین سپرده فدرال امریکا مجموعه پیشنهادی
اطلاعات طبقه‌بندی شده را در دست تکمیل داشت که در پروژه
بزرگ پردازش گزارشهای فصلی بیش از ۸۴۰۰ بانک امریکایی به
زبان اکس بی آر ال در تابستان سال جاری میلادی مورد استفاده قرار
گرفت.

• اداره مالیات بر درآمدهای داخلی بریتانیا در حال راه‌اندازی طرح
پذیرش اظهارنامه مالیاتی شرکتها براساس زبان اکس بی آر ال بود.
• مقامات مالیاتی، بانک مرکزی و مرکز آمار هلند نسبت به
برنامه‌های تدوین شده به زبان اکس بی آر ال و کاربرد آنها اظهار تمایل
کردند.

• آژانس بازرگانی و امور شرکتهای دانمارک رسماً سیستم ثبت
رایانه‌ای شرکتها به زبان اکس بی آر ال را راه‌اندازی کرد.

ژانویه سال ۲۰۰۴ میلادی - انتشار اولین گزارش مالی به زبان
اکس بی آر ال در کانادا: گروه شرکتهای تی اس اکس (TSX)
اولین شرکت سهامی عام کانادایی و اولین شرکت سهامی عام پذیرفته
شده در سیستم بورس جهانی اوراق بهادار بود که صورتهای مالی
خود را به زبان اکس بی آر ال منتشر ساخت.

فوریه سال ۲۰۰۴ میلادی - کاربرد اکس بی آر ال توسط هیئت
نظارت خدمات مالی: هیئت نظارت خدمات مالی (FSA)، مرجع
تنظیم مقررات صنعت خدمات مالی بریتانیا، رسماً آغاز کاربرد زبان
اکس بی آر ال در تنظیم و جمع‌آوری اظهارنامه‌های نظارتی رایانه‌ای
از شرکتهای تحت نظارت خود را از سال ۲۰۰۵ میلادی اعلام کرد.
سال ۲۰۰۴ میلادی - برگزاری نهمین همایش بین‌المللی
کنسرسیوم اکس بی آر ال: این همایش با عنوان «تبادل اطلاعات
تجاری» در نیوزلند برگزار شد. بورس اوراق بهادار نیوزلند نیز تبادل
اطلاعات درباره سهام را آغاز کرد.

منبع:

www.xbrl.org

می‌رود: کنسرسیوم اکس بی آر ال اعلام کرد در آستانه تدوین نسخه
ویژه دفتر کل به زبان اکس بی آر ال قرار دارد که انتقال و استخراج
داده‌های برچسب‌دار را به داخل و خارج از این دفتر ممکن می‌سازد.
کاربرد این نسخه به مثابه ایجاد پلی بین گزارشگری تجاری و
گزارشگری معاملات محسوب می‌شد.

دسامبر سال ۲۰۰۱ میلادی - پروژه آزمایشی اکس بی آر ال در
صنعت بانکداری: بانک امریکا پروژه آزمایشی کاربرد زبان
اکس بی آر ال را با استفاده از اطلاعات مشتریان واقعی خود با موفقیت
به پایان رساند. فروشندگان نرم‌افزار اکس بی آر ال تجهیزاتی را عرضه
کردند که داده‌های مالی نرم‌افزار کوئیک بوکس (Quick Books) را به
زبان اکس بی آر ال ترجمه می‌کرد و شرکتهای خدمات مالی را قادر
به تحلیل سریعتر اعتبارات می‌ساخت.

اینک تعداد اعضای کنسرسیوم شامل ۱۳۰ شرکت و سازمان
بین‌المللی بود.

مارس سال ۲۰۰۲ میلادی - گزارشگری به زبان ایکس بی آر ال
توسط شرکتی با فناوری برتر: شرکت مایکروسافت اولین شرکت
عرضه‌کننده فناوری بود که صورتهای مالی خود را به این زبان
گزارش کرد.

ژوئیه سال ۲۰۰۲ میلادی - امکان دستیابی به داده‌های مالی از
راه دور توسط اکس بی آر ال: نزدک (Nasdaq)، مایکروسافت و
موسسه پرایس واتر هاوز کوپرز (PWC) برنامه آزمایشی جدید
خود برای دسترسی از راه دور سرمایه‌گذاران به اطلاعات مالی
پنجساله ۲۱ شرکت پذیرفته شده در «نزدک» را اعلام کردند. این
داده‌ها به زبان اکس بی آر ال در بخش خدمات اینترنتی نزدک ارائه
می‌شد و توانایی زبان اکس بی آر ال را در مقایسه آسانتر صورتهای
مالی شرکتهای فعال در یک صنعت خاص همچون صنعت
نیمه‌هادیها نشان می‌داد.

نوامبر سال ۲۰۰۲ میلادی - پذیرش اظهارنامه‌های مالیاتی پر شده
به زبان اکس بی آر ال:

• در هشتم نوامبر این سال، آژانس ملی مالیات ژاپن (Zeimusho)